

اپیدمیولوژی سرطان در استان لرستان در سال های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ – گزارش برنامه ثبت سرطان

دکتر آریتا ظفر محشمی

و حتی سن ابتلا برخی سرطان ها مانند سرطان پستان چندین سال کاهش یافته است.

افزایش ابتلا به سرطان در ایران و جهان، هم عامل مهمی در ناتوانی و مرگ و میر افراد است و هم بار اقتصادی قابل توجهی به جوامع تحمیل کرده است.

درصد قابل توجهی از سرطان ها در صورتیکه زود تشخیص داده شوند قابل پیشگیری هستند.

بنابراین، می توان با اصلاح سبک زندگی و دوری از عوامل خطر بسیاری از سرطان ها را پیشگیری کرد و با تشخیص زودرس نیز بسیاری از آنها را درمان یا از عوارض آنها پیشگیری کرد.

یکی از اقدامات اساسی برنامه کنترل سرطان در کشورها، برنامه ثبت سرطان است. ثبت سرطان فرآیند جمع آوری مستمر و نظام مند داده های بروز و ویژگیهای قابل گزارش سرطان برای کمک به ارزیابی، تدوین و اجرای برنامه های مداخله ای پیشگیرانه، و کنترل اثر بدخیمی ها در جامعه است.

سرطان دومین علت اصلی مرگ در جهان است. در سال ۲۰۲۰ در دنیا ۱۰ میلیون نفر جان خود را به دلیل ابتلا به سرطان از دست داده اند.

اگر چه سرطان بطور عمده مشکل کشورهای توسعه یافته تلقی می شود ولی بیش از نیمی از موارد جدید سرطان در کشورهای در حال توسعه رخ می دهد و بیش از ۷۰٪ مرگ های ناشی از سرطان در کشورهای کم درآمد یا با درآمد متوسط است.

حدود یک سوم مرگ های ناشی از سرطان بدلیل ۵ عامل خطر رفتاری و تغذیه ای شامل افزایش BMI، مصرف ناچیز سبزی و میوه، فقدان تحرک فیزیکی، مصرف سیگار، و مصرف الکل هستند. پاتوژن هایی مانند هلیکو باکتر پیلوری، ویروس پاپیلوما ی انسانی، ویروس هپاتیت B، ویروس هپاتیت C و ویروس ایشتاین بار می توانند موجب ایجاد سرطان شوند. مصرف دخانیات بزرگترین عامل قابل پیشگیری از سرطان ها در جهان می باشد و ۲۲ درصد مرگ های ناشی از سرطان در دنیا منتسب به مصرف دخانیات است.

با تغییر سبک زندگی و افزایش عوامل خطر، بروز سرطان ها تغییر یافته

پیام ها

مخاطب: دانشجویان پزشکی، پزشکان و سایر نیروهای بهداشتی

پیام ۱

سرطان پستان شایعترین سرطان در زنان لرستان است و بیش از نیمی از موارد آن در سنین قبل از منوپوز روی می دهد. لازم است خودآزمایی پستان به عنوان یک اقدام مهم برای تشخیص زودرس به دختران سنین دبیرستان و خانم های مراجعه کننده به مراکز بهداشتی یعنی خانه های بهداشت، پایگاه های سلامت یا مراکز خدمات جامع سلامت آموزش داده شود و بر انجام دوره ای آن در منزل تاکید گردد.

پیام ۲

بروز موارد سرطان معده در لرستان نسبت به سایر سرطان ها قابل توجه است.. بروز موارد سرطان کولورکتال در طی سال های اخیر در لرستان در حال افزایش بوده است. در کلیه افراد مسن در لرستان که با علائم گوارشی به مطب ها، کلینیکها و سایر مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه می کنند باید به فکر سرطان معده و سرطان کولورکتال باشیم.

پیام ۳

صحت و دقت داده های ثبت شده در مراکز ثبت سرطان کاملاً وابسته به عملکرد پزشکان و سایر کارکنان سلامت است. در برنامه ثبت سرطان لرستان لازم است:

- در گواهی های فوت، پزشکان علت فوت را به صورت درست و دقیق ثبت نمایند.

- در گزارشات پاتولوژی، همکاران پاتولوژیست تشخیص نهایی را بطور کامل و با ذکر جزئیات مطابق با آخرین نسخه ICD-O ثبت نمایند.

- کارکنان بهداشت بطور دوره ای و با دقت داده های کلیه بیماران ثبت شده در مراکز پاتولوژی و سایر مراکز تشخیصی را جمع آوری نموده، تکرارگیری و اصلاح نمایند.